

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Pokorná

Název práce: Snaha Spojených států o demokratizaci Iráku: společenské a politické důsledky

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Jan Hornát, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka se zaměřuje na společenské a politické dopady americké správy Iráku po invazi v roce 2003. V práci si klade za cíl odpovědět „na otázku, jak ovlivnila invaze spojeneckých vojsk do Iráku rozšíření organizace Islámský stát a zda je kritický pohled na roli USA ve vztahu k tomuto uskupení založen na relevantních premisách“ (str. 2). Na otázku se snaží odpovědět zejména analýzou fungování Prozatímní koaliční správy (CPA), jejích prvotních rozhodnutí (debaasifikace, rozpuštění armády, demokratizace atd.) a následné bezpečnostní situace v zemi. Autorka dochází k závěru, že koaliční správa svými rozhodnutími vytvořila tisíce „rozhněvaných mladých mužů“, kteří byli s pocitů frustrace, nespravedlnosti a křivdy náchylní k radikalizaci. Tohoto momentu využili džihádistické organizace k rekrutaci stoupců, pro které skupiny představovaly možnost, jak se „pomstít“ americké okupaci či možnost obživy a identity.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma je bezesporu relevantní a aktuální, a to i vzhledem k tomu, že tezi o příčinné souvislosti mezi vznikem ISIS a americkou invazí do Iráku pronesl v roce 2015 i americký prezident Barack Obama. Téma je poněkud náročné, neboť údajné souvislosti mezi vznikem ISIS a spojeneckými (zejm. americkými) rozhodnutími v Iráku se často pohybují ve veřejném prostoru spíše na úrovni spekulací až konspirací, a tak je střízlivý a vyvážený pohled na věc potřebný. Takový postup se autorce povedl, zejména díky vhodně zvoleným zdrojům, které kombinují na jedné straně populárně naučné publikace (Gombár, Pecha; Weiss a Hassan) a odborné publikace od autorů, kteří během okupační správy v oblasti působili (Bridoux, Russell).

Práce má logickou strukturu, kdy v první části se autorka zaměřuje na příčiny americké invaze do Iráku a průběh operací (tuto část však považuji za redundantní a ne zcela funkční pro účely práce); v druhé části se pak autorka komplexněji věnuje Iráku pod okupační správou – tedy stěžejní části výzkumu; třetí část se v krátkosti zabývá samotným vznikem ISIS. Čtvrtá část se zdá být jakýmsi „předzávěrem“, kde autorka popisuje, jak se jedním z důsledků invaze stal rozmach ISIS.

Autorka mohla lépe (více extenzivně) pracovat s primárními zdroji, resp. příkazy CPA, které jsou vesměs dostupné veřejně a skrz které bylo Iráku vládnuto v prvních měsících okupace. Studentka sice rozebírá příkazy CPA č. 1 a 2, ale pro hlubší analýzu situace by bylo vhodné rozebrat a popsat dopady i dalších příkazů.

V práci chybí teoretické ukotvení – např. debata o teorii demokratizace, radikalizace či sociologické/antropologické teorie, které by rámovaly způsoby, jak okupace vedla k frustraci části společnosti, která byla následně více náchylná k radikalizaci.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce splňuje veškeré formální náležitosti, citace jsou sjednocené (až na formát u poznámky pod čarou č. 107). Jazykový projev je jasný a není těžkopádný, jak bývá občas zvykem u prací, které vycházejí primárně z anglicky-psaných zdrojů. Text obsahuje minimum překlepů.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Mou hlavní výtkou je nedostatečná teoretická i metodologická ukotvenost práce – jde spíše o výčet dopadů invaze na základě sekundární literatury, bez tvůrčího přístupu z pohledu aplikace nových teorií, a tedy v podstatě bez větší přidané hodnoty ze strany autorky. Zároveň bych si představoval hlubší analýzu společenských dopadů invaze – jde tedy o rozšíření části č. 2 o další empirii. Práce je poněkud krátká, a tak by zde místo pro větší empirický základ byl. Za pozitivum považuji, že autorka i přes tyto výhrady dokázala alespoň částečně splnit cíl, který v úvodu nastínila – zmapovala důsledky invaze a zdůvodnila, proč lze považovat správu Iráku po invazi v roce 2003 za nepovedenou z hlediska stabilizace společenské a politické reality v Iráku.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Pokud byste měla vyjmenovat nějaká „poučení“ (*lessons learned*) z koaliční správy Iráku pro obdobné situace v budoucnosti, jaká by to byla?
2. Podnikla CPA nějaká rozhodnutí, která lze dodnes považovat za úspěšná?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě na základě průběhu zkoušky doporučuji známku B či C.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.